

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

نام درس: آمار کاربردی در علوم تغذیه	کد درس: ۱۴۵۰۶۲
مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد	رشته تحصیلی: تغذیه جامعه
گروه آموزشی: تغذیه	پیش نیاز: آمار حیاتی
تعداد واحد: ۲ واحد نظری	محل برگزاری: دانشکده پزشکی
روز و ساعت برگزاری: دوشنبه ساعت ۱۴ تا ۱۶	مسئول درس: دکتر وحید قوامی
طراحی اولیه ☒ بازنگری ☐	
هدف کلی دوره: در پایان این درس فراگیران باید بتوانند داده های به دست آمده از پژوهش های توصیفی-تحلیلی و تجربی را خلاصه کند. با آمار توصیفی از قبیل شاخص های مرکزی و پراکندگی و توزیع فراوانی و آمار تحلیلی، احتمالات و انواع توزیع های آماری، آزمون فرضیه و آنالیز واریانس آشنا شود و مهارت لازم در کاربرد روش های آماری با استفاده از نرم افزار SPSS را به دست آورد.	
اهداف اختصاصی دوره: ✓ دانشجو بتواند مفاهیم پایه ای شامل: تعریف علم آمار، آمار توصیفی، آمار استنباطی را بیان نماید. ✓ انواع روش های نمونه گیری را شناخته و به درستی در تحقیقات مختلف به کار برد. ✓ متغیر را تعریف و انواع آنرا بشناسد. ✓ انواع مقیاس اندازه گیری بشناسد. ✓ شاخص های تمایل مرکزی و پراکندگی را محاسبه و تفسیر نماید. ✓ انواع نمودارهای را شناخته و بتواند از نمودار مناسب در جهت توصیف یا تحلیل بهتر داده ها استفاده نماید. ✓ برآوردهای نقطه ای و فاصله ای را شناخته و قادر به محاسبه برآوردهای نقطه ای و فاصله ای نسبت و میانگین تک نمونه ای و تفاضل آنها در حالت دو نمونه ای باشد. ✓ مفاهیم آزمون فرضیه را درک کرده و بتواند فرضیه ها را در طرحهای مختلف با توجه به اهداف طرح تنظیم نماید. ✓ بتواند فرضیه های آماری را در حالات مختلف انجام و تفسیر نماید. ✓ توانایی درک تفاوت بین آزمون های پارامتریک و ناپارامتریک را درک و با ادبیاتی ساده بیان نماید. ✓ مفاهیم ضریب همبستگی و رگرسیون خطی ساده را درک کرده و بتواند متناسب با مسأله ضریب همبستگی را محاسبه و رگرسیون خطی را انجام دهد. ✓ آشنایی با رگرسیون لجستیک و کاربرد آن در داده های علوم تغذیه ✓ کاربرد آمار را در رشته تخصصی خود درک کرده و قادر به درک بخش آماری مقالات علمی پژوهشی باشد.	
جدول ترتیب ارائه محتوای آموزشی در طول دوره	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

جلسه (۹۰ دقیقه)	رئوس مطالب
اول	✓ مفاهیم پایه: مفاهیم داده، آمار، آمار حیاتی، متغیر و انواع آن، متغیر تصادفی، جامعه، نمونه ✓ انواع مقیاس اندازه گیری ✓ نمونه گیری و استنباط آماری ✓ انواع روش های نمونه گیری
دوم	✓ شاخص های مرکزی و پراکندگی برای داده های کمی ✓ شاخص های توصیفی برای داده های کیفی (تناسب، نسبت، میزان) ✓ مفاهیم حساسیت، ویژگی و ارزش اخباری مثبت و منفی ✓ آشنایی با انواع نمودارهای آماری
سوم	✓ آشنایی با نرم افزار SPSS شامل تعریف متغیرها، ورود داده ها، محاسبه شاخص های مرکزی و پراکندگی در SPSS
چهارم	✓ توزیع های احتمال خاص (نرمال)، محاسبه احتمالات با استفاده از توزیع نرمال استاندارد، توزیع تی استیودنت، کای دو و فیشر ✓ توزیع های نمونه ای، توزیع میانگین نمونه، قضیه حد مرکزی، محاسبه برخی احتمالات
پنجم	✓ مفهوم فاصله اطمینان، محاسبه فاصله اطمینان برای میانگین و نسبت ✓ ارائه یک مثال کاربردی در علوم تغذیه و توصیف داده ها و محاسبه فواصل اطمینان در SPSS
ششم	✓ مفهوم آزمون فرضیه، انواع آزمون فرضیه، خطای نوع اول و دوم، توان آزمون و P-Value ✓ آزمون مقایسه میانگین با یک عدد ثابت و انجام آن در SPSS با ارائه یک مثال کاربردی در تغذیه جامعه
هفتم	✓ آزمون مقایسه میانگین دو نمونه مستقل و جور شده و انجام آن در SPSS با ارائه یک مثال کاربردی در تغذیه جامعه
هشتم	✓ آنالیز واریانس یک طرفه، آزمون واریانس یک طرفه و انجام آن در SPSS با ارائه یک مثال کاربردی در تغذیه جامعه
نهم	✓ آنالیز واریانس اندازه های درون گروهی و انجام آن در SPSS با ارائه یک مثال کاربردی در تغذیه جامعه
دهم	✓ مفهوم آزمون های ناپارامتری ✓ معادل ناپارامتری آزمون های مقایسه میانگین ها ✓ انجام آزمون های ناپارامتری در SPSS با ارائه مثال های کاربردی در تغذیه جامعه
یازدهم	✓ جداول توافقی (آزمون کای دو و مک نمار) ✓ انجام آزمون های فوق در SPSS با ارائه مثال های کاربردی در تغذیه جامعه
دوازدهم	✓ آزمون میان ترم
سیزدهم	✓ مفهوم همبستگی و محاسبه ضرایب همبستگی پیرسون و اسپیرمن ✓ برآورد ضرایب همبستگی در SPSS با ارائه مثال کاربردی در علوم تغذیه
چهاردهم	✓ مفهوم رگرسیون خطی ساده و چندگانه ✓ تحلیل مدل رگرسیون خطی با SPSS به همراه ارائه یک مثال کاربردی در تغذیه جامعه

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

پانزدهم	✓ ارزیابی مدل رگرسیون خطی
	✓ ارزیابی نیکویی برازش مدل در SPSS با ارائه مثال کاربردی در علوم تغذیه
شانزدهم	✓ معرفی مدل رگرسیون لجستیک
	✓ تحلیل رگرسیون لجستیک در SPSS با ارائه مثال کاربردی در علوم تغذیه
هفدهم	✓ نقد متدولوژی مقالات اختصاصی تغذیه جامعه توسط دانشجویان
روش های آموزشی (نحوه ارائه درس): سخنرانی و بیان مفاهیم اساسی توسط استاد و مشارکت دانشجویان از طریق پرسش و پاسخ	
وسایل آموزشی: مایک و وایت برد، اسلاید، رایانه جهت کار عملی	
وظایف و تکالیف دانشجویان: حل تمرینات و پروژه های تحویلی	
روش های ارزیابی دانشجویان (لطفا سهم هر روش بر حسب درصد نوشته شود):	
روش های ارزیابی در طول دوره: میان ترم (۳۰٪)، ارائه های دانشجویان در خصوص نقد متدولوژی مقالات تغذیه جامعه (۲۰٪)	
روش های ارزیابی در انتهای دوره: آزمون کتبی پایان ترم (۵۰٪)	
منابع اصلی درس:	
۱) کاظم م، ملک افضلی ح. روش های آماری و شاخص های بهداشتی	
۲) دانیل و، اصول و روشهای آمار زیستی. ترجمه سید محمد تقی آیت اللهی. چاپ دهم. تهران: امیرکبیر، ۱۳۹۰.	
۳) پلیختا، کلونین، روش های آماری در پژوهش مراقبت های بهداشتی. ترجمه کاظم نژاد ا و همکاران. نشر جامعه نگر، ۱۳۹۵.	
4) Bernard A. Rosner, Fundamentals of Biostatistics, 7 th edition, 2011.	
5) Kirkwood R, Stern A.C. Essential Medical Statistics. 2003.	